

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 4Co/242/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3112206238
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 01. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Oľga Lichnerová
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2015:3112206238.1

Rozhodnutie

Krajský súd v Trenčíne v právnej veci navrhovateľa BL T. debt, s.r.o., so sídlom D., C. XX, IČO XX XXX XXX, zastúpeného I. - C., s.r.o., advokátskou kanceláriou, so sídlom D., C. XX proti odporcovi K. D., bytom T., C. XXXX/X, za účasti vedľajšieho účastníka na strane odporcu V., zastúpeného JUDr. Q., o zaplatenie 259,03 Eur s príslušenstvom, o odvolaní navrhovateľa a vedľajšieho účastníka na strane odporcu proti rozsudku Okresného súdu Trenčín zo dňa 30. októbra 2013, č.k. 12C/469/2012-25, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti vo výroku III. z m e ň u j e tak, že navrhovateľ je p o v i n n ý zaplatiť vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov konania - trov právneho zastúpenia vo výške 58,42 Eur, k rukám JUDr. Q. K., advokáta, do 3 dní.

Rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti vo výroku IV. z r u š u j e .

Navrhovateľ je p o v i n n ý zaplatiť vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov odvolacieho konania - trov právneho zastúpenia vo výške 16,11 Eur, k rukám JUDr. Q. K., advokáta, do 3 dní.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa vo výroku I. návrh zamietol, vo výroku II. odporcovi nepriznal náhradu trov konania a vo výroku III. nepriznal náhradu trov konania vedľajšiemu účastníkovi. Vo výroku IV. uložil navrhovateľovi povinnosť zaplatiť na účet tamojšieho súdu súdny poplatok za odpor vo výške 16,50 Eur, do 10 dní po právoplatnosti rozhodnutia. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že navrhovateľ sa domáhal proti odporcovi zaplatenia istiny 259,03 Eur s 9,25 % ročným úrokom z omeškania od 11.04.2009 do zaplatenia. V prejednávanej veci súd prvého stupňa z úradnej povinnosti skúmal zmluvu o pripojení z hľadiska ochrany spotrebiteľa a zistil, že navrhovateľ sa domáhal od odporcu iba zaplatenia zmluvnej pokuty, o ktorej ako o neprijateľnej zmluvnej podmienke už bolo právoplatne tamojším súdom rozhodnuté. V konaní tamojšieho súdu, sp. zn. 19C/76/2011 bola táto podmienka určená za neplatnú. Ďalším dôvodom zamietnutia žaloby bolo neunesenie dôkazného bremena navrhovateľom, ktorý žiadnym dôkazom nepreukázal porušenie zmluvnej povinnosti odporcom (napr. predloženie nezaplatených faktúr „hovorného“, súdny spor o zaplatenie „hovorného“, atď.), ktorá mala byť zabezpečená zmluvnou pokutou. Zo zmluvy o pripojení s dodatkom vyplýva, že zmluva bola uzavretá na dobu určitú v zmysle § 43 ods. 2 vety druhej zákona č. 610/2003 Z. z., a to na dobu uvedenú v zmluve ako „dobu viazanosti“. Pokiaľ došlo zo strany navrhovateľa k „ukončeniu“ zmluvného vzťahu z dôvodov uvedených v zmluve, išlo o výkon práva navrhovateľa, resp. jeho právneho predchodcu, ktoré nie je možné sankcionovať zmluvnou pokutou. Sankcionovať zmluvnou pokutou by bolo možné iba nesplnenie si dohodnutých povinností odporcom ako napr. neplatenie ceny za poskytnuté služby riadne a včas. Avšak i bez preukázania výšky nedoplatkov za „hovorné“ súd prvého stupňa považoval zmluvnú pokutu za neuhradenie faktúr za „hovorné“ vo výške 331,94 Eur za neprimerane vysokú. Jej moderácia (zmena) v zmysle § 545a Občianskeho zákonníka nie je možná, pretože ju vylučuje výklad článku 6 smernice Rady 93/13/EHS

zo dňa 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách a ustálená judikatúra Súdneho dvora ES (rozhodnutie Súdneho dvora ES zo dňa 14.06.2012 vo veci C-618/10 Banco Español de Crédito SA proti Joaquín Calderón Camino). O náhrade trov konania rozhodol súd prvého stupňa podľa § 150 ods. 1 O.s.p., keď nepriznal vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcu náhradu trov právneho zastúpenia z dôvodu, že nešlo o účelne vynaložené trovy, pretože vedľajší účastník konania je právnickou osobou, založenou za účelom ochrany spotrebiteľa. Podľa § 2 ods. 2 zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení noviel bol neúspešný navrhovateľ zaviazaný zaplatiť súdny poplatok za odpor (vedľajší účastník je zo zákona oslobodený) podľa položky 1a) sadzovníka súdnych poplatkov.

Proti tomuto rozsudku podali v zákonnej lehote odvolanie vedľajší účastník a navrhovateľ.

Vedľajší účastník podal odvolanie proti výroku III. napadnutého rozsudku, ktorým vedľajšiemu účastníkovi nebola priznaná náhrada trov konania. Namietal, že súd prvého stupňa svoje rozhodnutie založil na nesprávnom právnom posúdení. Pokiaľ platí, že vedľajší účastník má rovnaké práva ako hlavný účastník, potom aj vedľajší účastník, konajúci v zastúpení advokátom, má nárok na náhradu trov právneho zastúpenia. Je účelné a v súlade so zásadami ochrany spotrebiteľa, aby spotrebiteľské združenia vstupovali do konaní, kde na strane odporcu vystupuje spotrebiteľ a napomáhali uplatneniu jeho práv aj prostredníctvom kvalifikovaných advokátskych služieb. Trovy vedľajšieho účastníka boli jednoznačne účelne vynaložené. Poukázal na rozhodnutie Krajského súdu Banská Bystrica zo dňa 08.08.2012, č.k. 13Co/200/2012-159, na nález Ústavného súdu Slovenskej republiky, sp.zn. II. ÚS 78/03, a na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 7Cdo/93/2012 zo dňa 19.07.2012. Na základe uvedeného žiadal, aby odvolací súd zmenil napadnutý výrok tak, že zaviazá navrhovateľa nahradiť vedľajšiemu účastníkovi trovy prvostupňového konania vo výške 58,42 Eur. Zároveň si uplatnil náhradu trov odvolacieho konania vo výške 18,60 Eur.

Navrhovateľ v písomnom vyjadrení k odvolaniu vedľajšieho účastníka uviedol, že podstatnou podmienkou vstupu vedľajšieho účastníka do konania je súhlas hlavného účastníka, na strane ktorého vedľajší účastník chce vystupovať. Potreba súhlasu vyplýva zo samotnej podstaty a účelu vedľajšieho účastníctva. V tejto súvislosti poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 3Cdo/188/2012 zo dňa 05.02.2013. Uviedol, že trovy právneho zastúpenia vedľajšieho účastníka sú neúčelne uplatnené. Vedľajší účastník je v tomto prípade združenie založené za účelom ochrany spotrebiteľov. Tým, že vedľajší účastník žiada priznať trovy právneho zastúpenia, priznáva, že žalovanému neposkytol pomoc pri ochrane jeho práv ako spotrebiteľa, čo je jeho základným poslaním. Vyjadrenia právneho zástupcu vedľajšieho účastníka podľa názoru navrhovateľa nie sú potrebné pre rozhodnutie súdu v jednotlivých konaniach a na ochranu spotrebiteľa a nie sú žiadnou pridanou hodnotou pre spotrebiteľa, nakoľko súd má povinnosť na tieto skutočnosti prihliadať ex offo, čo v praxi aj súdy robia. Jednotlivé úkony vedľajšieho účastníka preto nie sú potrebné na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva v zmysle ust. § 142 ods. 1 O.s.p.

Odporca sa k podanému odvolaniu vedľajšieho účastníka písomne nevyjadril.

Navrhovateľ podal odvolanie proti výroku IV. napadnutého rozsudku, ktorým bola navrhovateľovi uložená povinnosť zaplatiť na účet tamojšieho súdu súdny poplatok za odpor. Namietal, že rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Podaný odpor vedľajšieho účastníka považoval za neopodstatnený. Poukázal na viaceré rozhodnutia okresných súdov a uviedol, že v prípade, ak hlavný účastník nevyužije svoje právo podať opravný prostriedok, vedľajší účastník bez jeho prejavu vôle takto konať nemôže. Namietal, že podstatnou podmienkou vstupu vedľajšieho účastníka do konania (na ktorého sa vzťahujú ustanovenia § 93 ods. 1 a 2 O.s.p.) je súhlas hlavného účastníka, na strane ktorého vedľajší účastník chce vystupovať. Potreba súhlasu vyplýva zo samotnej podstaty a účelu vedľajšieho účastníctva. V tejto súvislosti poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 3Cdo 188/2012 zo dňa 05.02.2013. Podľa názoru navrhovateľa odpor vedľajšieho účastníka nebol potrebný na rozhodnutie súdu o neprijateľnosti zmluvnej podmienky. Vedľajší účastník podal odpor aj napriek skutočnosti, že sám odporca odpor nepodal, a teda mal navrhovateľ za to, že nie je povinný zaplatiť na účet súdu súdny poplatok za podaný odpor vedľajším účastníkom.

Odporca, ani vedľajší účastník, sa k odvolaniu navrhovateľa nevyjadrili.

Krajský súd v Trenčíne ako odvolací súd preskúmal vec bez nariadenia odvolacieho pojednávania v napadnutej časti (vo výroku III. o nepriznaní náhrady trov konania vo vzťahu k vedľajšiemu účastníkovi a vo výroku IV., ktorým bola navrhovateľovi uložená povinnosť zaplatiť súdny poplatok za odpor) podľa § 212 ods. 1, § 214 ods. 2 O.s.p. a dospel k záveru, že odvolanie vedľajšieho účastníka, ako i navrhovateľa, je dôvodné.

Predmetom preskúmania odvolacím súdom bol výrok III. o nepriznaní náhrady trov konania vo vzťahu k vedľajšiemu účastníkovi a výrok IV., ktorým bola navrhovateľovi uložená povinnosť zaplatiť súdny poplatok za odpor. Rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej a vo výroku II., ktorým nebola priznaná náhrada trov konania odporcovi, nebol napadnutý odvolaním. V tejto časti rozsudok súdu prvého stupňa nadobudol právoplatnosť, a preto odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa v tejto časti nepreskúmal (§ 206 O.s.p.).

V občianskom súdnom konaní sa o náhrade trov konania rozhoduje podľa zásady zodpovednosti za výsledok alebo zodpovednosti za zavinenie alebo za náhodu.

Ust. § 142 O.s.p. upravuje rozhodovanie o náhrade trov konania podľa miery úspechu účastníka v konaní. Je založené na zásade zodpovednosti za výsledok alebo na zásade úspechu ako základnom princípe určujúcom, ktorý z účastníkov v konečnom dôsledku poniesie ťarchu všetkých súdnych trov. Predpokladom, splnením ktorého vznikne nárok na náhradu trov konania, je v prvom rade plný úspech vo veci, ktorý sa zisťuje porovnaním petitu návrhu a výroku, ktorým sa rozhodlo vo veci samej.

Podľa § 142 ods. 1 O.s.p. účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal.

Z napadnutého rozsudku súdu prvého stupňa v danej veci vyplýva, že navrhovateľom podaná žaloba bola súdom prvého stupňa zamietnutá, a nakoľko odporca bol v konaní úspešný, patrí mu podľa § 142 ods. 1 O.s.p. náhrada trov konania. V dôsledku toho je povinný znášať náhradu trov konania navrhovateľ, ktoré vznikli odporcovi, tak aj vedľajšiemu účastníkovi, pretože sa jednalo o konanie, do ktorého vstúpil v záujme ochrany spotrebiteľa (odporcu), čím mu v prípade úspechu nemožno uprieť právo na náhradu trov konania. Z obsahu spisu mal odvolací súd za preukázané, že vedľajší účastník do konania riadne vstúpil a vo veci podal vyjadrenie (dňa 27.07.2012, č.l. 17). V konaní na strane vedľajšieho účastníka odvolací súd nezhliadol ani dôvod na aplikáciu ust. § 150 O.s.p.

V predmetnej veci sa navrhovateľ podaným návrhom domáhal proti odporcovi zaplatenia sumy 259,03 Eur s príslušenstvom. Navrhovateľ bol neúspešný v celom rozsahu, keď jeho návrh bol zamietnutý. Za danej procesnej situácie potom súd prvého stupňa mal podľa § 142 ods. 1 O.s.p. zaviazať navrhovateľa na zaplatenie náhrady trov konania vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcu vo výške 58,42 Eur. V predmetnej veci je tarifnou hodnotou veci suma 259,03 Eur, následne základná sadzba tarifnej odmeny za jeden úkon právnej služby je 21,58 Eur. Vedľajšiemu účastníkovi vznikli trovy konania za dva úkony právnej pomoci - prevzatie a príprava právneho zastúpenia, podané vyjadrenie k žalobe, t. j. 2 x 21,58 Eur, k tomu 2 x režijný paušál 7,63 Eur, t. j. celkovo 58,42 Eur (§ 10 ods. 1, § 14 ods. 1 písm. b), § 16 ods. 3 vyhlášky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov v znení platom do 30.06.2013).

Vedľajší účastník tak, ako ktorákoľvek fyzická alebo právnická osoba, má právo zvoliť si advokáta, ktorý ho zastupuje v konaní, v dôsledku čoho aj odvolací súd vedľajším účastníkom uplatnené trovy právneho zastúpenia považuje za účelne vynaložené. Samotná skutočnosť, či sa vedľajší účastník dá v konaní zastúpiť, je na voľbe samotného vedľajšieho účastníka. Na základe vyššie uvedených skutočností súd prvého stupňa nepostupoval správne, keď vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcu nepriznal nárok na náhradu trov konania.

Z týchto dôvodov odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti vo výroku III. o nepriznaní náhrady trov konania vedľajšiemu účastníkovi zmenil podľa § 220 O.s.p. tak, že vedľajšiemu účastníkovi priznal náhradu trov konania - trov právneho zastúpenia vo výške 58,42 Eur.

Predmetom preskúmania odvolacím súdom ďalej bol IV. výrok napadnutého rozsudku, ktorým súd prvého stupňa uložil navrhovateľovi povinnosť zaplatiť na účet súdu prvého stupňa súdny poplatok za odpor vo výške 16,50 Eur.

Podľa § 1 ods. 1 zákona o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov, súdne poplatky (ďalej len „poplatky“) sa vyberajú za jednotlivé úkony alebo konanie súdov, ak sa vykonávajú za návrh a za úkony orgánov štátnej správy súdov a prokuratúry (ďalej len „poplatkový úkon“) uvedené v sadzobníku súdnych poplatkov a poplatku za výpis z registra trestov (ďalej len „sadzobník“), ktorý tvorí prílohu tohto zákona. V uvedenom ustanovení sa definujú tzv. poplatkové úkony, ktorými sú úkony alebo konanie súdov, ak sa vykonávajú na návrh a úkony orgánov štátnej správy súdov a prokuratúry výslovne uvedené v sadzobníku súdnych poplatkov, ktorý tvorí prílohu zákona o súdnych poplatkoch. Za poplatkový úkon sa vyberá súdny poplatok.

Podľa položky 1 písm. a) sadzobníka z návrhu na začatie konania, ak nie je ustanovená osobitná sadzba, sa vyberá poplatok z ceny (z úhrady) predmetu konania vo výške 6 %, najmenej 16,50 Eur. Podľa poznámky pod bodom 5 k položke č. 1 sa podľa položky 1 písm. a) platí poplatok pri návrhu na vydanie platobného rozkazu, pri návrhu na vydanie európskeho platobného rozkazu, pri návrhu na vydanie zmenkového (šekového) platobného rozkazu. Podľa rovnakej sadzby sa platí poplatok za námietky v zmenkovom a šekovom konaní, za odpor proti platobnému rozkazu, za odpor proti európskemu platobnému rozkazu, ak súd námietky nezamietol alebo odpor neodmietol.

Poplatníkom je navrhovateľ poplatkového úkonu, ak je podľa sadzobníka ustanovený poplatok z návrhu (§ 2 ods. 1 písm. a) citovaného zákona).

Poplatková povinnosť vzniká podaním návrhu, odvolania alebo žiadosti na vykonanie poplatkového úkonu, ak je poplatníkom navrhovateľ, odvolateľ a dovolateľ (§ 5 ods. 1 písm. a) citovaného zákona).

Podľa ust. § 2 ods. 2 zákona o súdnych poplatkoch, ak je poplatník od poplatku oslobodený a súd jeho návrhu vyhovel, zaplatí podľa výsledku konania poplatok alebo jeho pomernú časť odporca, ak nie je tiež od poplatku oslobodený. Túto povinnosť však odporca nemá v konaní o rozvode manželstva, o neplatnosti manželstva alebo určenie, či tu manželstvo je alebo nie je, ak súd tak rozhodne alebo ak uloží náhradu trov konania poplatníkovi.

V predmetnej veci na základe podanej žaloby bol súdom prvého stupňa vydaný platobný rozkaz dňa 13.07.2012, č.k. 22Ro/74/2012-16. Proti tomuto platobnému rozkazu podal odpor vedľajší účastník dňa 24.07.2012. Podanie vedľajšieho účastníka so sebou spája poplatkovú povinnosť v zmysle vyššie citovaných ustanovení zákona o súdnych poplatkoch. Vedľajší účastník je však v zmysle § 4 ods. 2 písm. c) zákona o súdnych poplatkoch oslobodený od platenia súdnych poplatkov. Odvolací súd však na rozdiel od súdu prvého stupňa je toho názoru, že v danom prípade nie je možné navrhovateľovi uložiť povinnosť zaplatiť súdny poplatok za odpor podaný vedľajším účastníkom, nakoľko nejde o poplatok z návrhu tak, ako to má na mysli ust. § 2 ods. 1 písm. a) zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov. Keďže ide o predpis, ktorý analógiu nepripúšťa, nemožno ust. § 2 ods. 2 citovaného zákona aplikovať na prípad súdneho poplatku za odpor, kde poplatníkom je výlučne navrhovateľ tohto poplatkového úkonu, t. j. poplatníkom za podaný odpor je odporca a túto povinnosť nie je možné preniesť na navrhovateľa.

Z týchto dôvodov odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti vo výroku IV., ktorým bola navrhovateľovi uložená povinnosť zaplatiť súdny poplatok za odpor, zrušil podľa § 221 ods. 1 písm. i) O.s.p. z dôvodu, že nejde o rozhodnutie vo veci samej a dôvody, pre ktoré bolo vydané, neexistovali.

O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol podľa ust. § 224 ods. 1, § 142 ods. 1, § 151 ods. 1 O.s.p. tak, že úspešnému vedľajšiemu účastníkovi priznal náhradu trov odvolacieho konania vo výške 16,11 Eur. Predmetom odvolacieho konania bola suma 58,42 Eur, predstavujúca náhradu trov prvostupňového konania, a preto vedľajšiemu účastníkovi patrí náhrada trov odvolacieho konania, spočívajúca v odmene za právne zastúpenie podľa § 10 ods. 1, § 13 ods. 2 písm. b), § 16 ods. 3 vyhlášky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v platnom znení, vypočítaná z tejto hodnoty za 1 úkon právnej pomoci 16,60 Eur, znížená na polovicu základnej sadzby, t. j. 8,30 Eur za podanie odvolania, doručené súdu prvého stupňa dňa 15.12.2013, režijný paušál 7,81 Eur, t. j. spolu trovy odvolacieho konania vo výške 16,11 Eur.

Toto rozhodnutie prijal senát krajského súdu jednomyseľne.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.